No. 1163 Zaterdag 14 April 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 13 April.

Christus resurrexit!

Christus resurrexit! dus luidde de blijde groet, waarmede onze vaderen, in de eeuwen van groot en levendig geloof, elkander op den blijden Paaschmorgen begroetten.

Alleluja! klonk daarop de wedergroet, waarop de jubelende geloovigen elkander in vervoering van blijdschap omhelsden.

Ook wij richtten tot onze lezers bij het aanbreken van het Feest der feesten denzelfden oud-christelijken groet, overtuigd dat die bij hen denzelfden gullen weerklank zal vinden en ook hun het juichend *Alleluja* zal op de lippen brengen.

Christus resurrexit! Wij verstaan toch allen wat dat zeggen wil. De Heer is verrezen! Wij weten, wat dat beteekent voor ons, die in Christus gelooven en op Hem onze eenige hoop hebben gevestigd in leven en sterven.

Was Christus niet verrezen, dus zeide reeds de Apostel, ons geloof zou ijdel zijn; maar in Zijn glorierijke verrijzenis hebben wij het vaste onderpand van Zijn goddelijke zending en de waarheid Zijner beloften.

Moet dan ons hart niet opspringen van vreugde in ons binnenste bij de feestelijke herdenking van dat alles overschitterende, nooit genoeg verheerlijkte feit, waardoor voor alle volgende eeuwen en geslachten het woord van den menschgeworden God werd gestaafd.

Zie, Hij daalde neder op aarde, waar de menschheid zuchtte in jammer en ellende, als gevolgen van de slavernij der zonde. En hij bracht de blijde boodschap der verlossing. Hij heropende voor ons het rijk der eeuwige heerlijkheid, dat om onze zondenschuld onverbiddelijk gesloten was. Die zondenschuld had hij op zich genomen; met Zijn kostbaar bloed heeft Hij ze uitgedelgd. Als overwinnaar van dood en hel zegevierend uit het graf opgestaan, is Hij tot zijn Hemelschen Vader teruggekeerd om ons in het Rijk Zijner eeuwige glorie een plaats te bereiden, waar wij door en met Hem eenmaal gelukzalig hopen te leven tot in alle eeuwigheid.

Vergelijk dit heerlijk verheffend en bemoedigend vooruitzicht met dat der ongelukkigen, die geene hoop meer hebben, de rampzalige verblinden, die niet geloovende aan een leven hiernamaals, met den dood, het einde van dit leven hier op aarde, ons bestaan als afgesloten beschouwen.

Dubbel smartelijk, ja vaak ondraaglijk moeten hun de kwellingen van dit leven vallen, waarvoor zij geen vergoeding in een betere wereld hierna verwachten. En al mochten zij zich hier op aarde zelfs in ongestoord geluk verheugen, wat niet denkbaar is, dan toch achtervolgt hen steeds het schrikbeeld van den dood, die hen elk oogenblik uit hun aardsche genoegens kan wegrukken.

Den waren Christen daarentegen kan de dood niet deren, wijl hij dezen alleen beschouwt als den overgang tot een beter leven.

En ook de moeilijkheden, de zorgen, smarten en pijnen van dit aardsch bestaan kunnen hem niet ontmoedigen, omdat hij weet, dat „het lijden van dezen tijd niet in vergelijking kan komen met de hemelsche heerlijkheid" en dat alle leed, in berusting in Gods heiligen wil met gelatenheid gedragen, hem hiernamaals honderdvoudig zal worden vergoed.

Ziedaar de beloften van Christus, van welker vervulling wij het onderpand bezitten in Zijn glorievolle verrijzenis.

Christus is verrezen; ook wij zullen eenmaal verrijzen om te deelen in Zijn Eeuwige heerlijkheid.

***

Christus resurrexit!

Met wat blijde zekerheid, met wat hoogen trots vervult ons die gedachte te midden der aanvechtingen, der bespotting, verguizing en vervolging, waaraan de volgelingen van Christus van den kant eener vijandige wereld blootstaan.

De wereld meent in haar dwazen overmoed de Kerk, de machtige stichting van Christus te kunnen vernietigen. Zij bestookt ze met alle wapenen, die zij maar in haar macht heeft, met list en geweld, door verdachtmaking en laster, door knevelarijen en berooving.

Zie maar eens welk een heftige storm er in de laatste jaren weer tegen de Kerk is opgestoken in verschillende landen van Europa tegelijk, maar vooral in Frankrijk, waar een verwoede sekte de wetten, die het recht behoorden te handhaven, naar willekeur omsmeedt tot wapenen tegen de volgelingen van Christus bij uitnemendheid, de beoefenaars der Evangelische armoede, onthouding en gehoorzaamheid.

Zeker, dat schouwspel kan de kinderen der Kerk bedroeven, maar hen neerslaan nooit, zelfs niet bevreemden, omdat zij daarin alweer zien de bevestiging van Christus' woord, dat Zijn leerlingen vervolging zullen lijden gelijk Hij, wij de knecht niet beter is dan de Meester, en omdat zij weten dat de Kerk, hoe ook besprongen, nooit bezwijken zal.

Daarvoor heeft zij de belofte van Christus, gestaafd door Zijn heerlijke verrijzenis.

Christus is verrezen: ook Zijn vlekkelooze Bruid, de Kerk zal verrijzen telkenmale als de boosheid meent haar voor altijd in het graf te hebben gestort.

Haar vijanden mogen een wijle juichen over haar vernedering, zooals de vijanden van Christus bij diens dood en begrafenis. Wie noemt een paar jaar later nog hun namen met eere? Reeds lang zijn zij zelven in het graf gezonken en voor altijd vergeten. Maar hoog boven het gejoel der Christus vijandige wereld weergalmt de jubelende zegekreet der telkens in verjeugdigde levenskracht weer opbloeiende Kerk: *Christus resurrexit!* De Heer is verrezen! Hel en dood heeft Hij overwonnen: met Hem zal ook ik zegepralen en al mijn vijanden overleven.

Ziedaar de beteekenis van den oudchristelijken Paaschgroet, waarmee we zijn begonnen en waarmee wij ook willen eindigen:

Christus resurrexit! Alleluja!

Paschen is het feest onzer kracht en onzer hope. Het geeft ons moed om te lijden en te strijden, want Christus' Verrijzenis geeft ons de zekerheid eener glorierijke overwinning.

Een nieuwe aanval op de bevolking VAN CURAÇAO.

II.

Na de onridderlijke bespreking der Curaçaosche Blanke door den schrij-

---

Feuilleton.

WATERSNOOD IN NEDERLAND.

De groote aandrang van afkomend water van boven, de noordwesterstorm die op de zeegaten stond en het water landwaarts in terugdrong, heeft 12 en 13 Maart ook aan de beneden-Maas hoogwater veroorzaakt: in Rotterdam, Dordrecht enz. zijn de havenkwartieren ondergeloopen. Dat heeft geduurd van circa 4 ure 's nam. tot 's avonds 7 of 8 ure. Toen gaf de ebbestand der zee het water gelegenheid om weg te vloeien. Maar tegen Dinsdag-morgen vroeg bij het nieuwe vloedtij, wachtte men de overstrooming opnieuw. Het Maasstation te Rotterdam was Maandag gedurende de vermelde uren niet meer te bereiken. Ook de electrische tram heeft een geruimen tijd haren dienst moeten staken. Met allerlei vervoermiddelen, zooals roeibootjes, handwagens, sleeperswagens, enz., werden heeren en dames uit de overstroomde handelswijken naar drogere gedeelten der stad vervoerd. De schade, door het water aan pakhuizen en winkels en ook aan de bestrating toegebracht, is zeer aanzienlijk; op verscheiden plaatsen hebben groote verzakkingen plaats gehad. Te Schiedam en Dordrecht ging het al eveneens. De dam, welke in de Dordtsche dokhaven was aangebracht, ten behoeve van het aanleggen van een nieuwen kaaimuur, is bezweken; een heimachine en verdere gereedschappen zijn ondergestroomd. De schade is aanzienlijk. Op de rivier zijn door het stormweer 3 groote Rijn-aken van de ankers geslagen en tegen den wal gedreven. De zijrivieren konden door den hoogen stand der Maas hun water niet loozen, en zoo veroorzaakten de IJsel te Gouda en de Lek te Schoonhoven overstroomingen. Te Vlissingen is de overstrooming een ware ramp. Vooral het laagste gedeelte in het centrum der stad heeft geducht geleden en de schade loopt in de duizenden. De *Vlissingsche Crt.* kon Dinsdag niet verschijnen, omdat in de drukkerij meer dan een meter water stond. De schoolkinderen, die in de overstroomde gedeelten der school waren, moesten in der haast naar boven vluchten om zich tegen den vloedgolf te beveiligen. De stoomtram kon niet verder rijden dan het Betje-Wolf-plein, omdat de Walstraat eveneens een zee geleek. Het politiebureau werd in den middag geheel ontruimd, omdat dit neiging tot verzakking vertoonde. De spoorwegdam bij Rillard heeft door de overstroomingen groote schade geleden.— Uit Middelburg schrijft men: De noordwester storm teisterde Zeeland vreeselijk. Tal van polders vloeiden in, veel dijken braken door, *duizenden* hectaren liepen onder. De schade is enorm. De spoorwegdijk bij Krabbendijke had veel te lijden. De toestand in de Reigersbergsche en Engelsche polders is verschrikkelijk. Er zijn geheel of gedeeltelijk ingevloeid in Tholen 5, Zuid-Beveland 8, Zeeuwsch-Vlaanderen 7 polders. Het treinenverkeer is grootendeels gestremd, mailtreins en sneltreinen kwamen niet aan. Dinsdagmorgen arriveerde slechts één trein uit Holland. De loop van goederentreinen is na 10 uur gestaakt.— Ook te Dordrecht heeft het water huis gehouden. De *Dord. Crt.* heeft er veel last van gehad. Zij geeft daarvan de volgende beschrijving in haar avondnummer van Dinsdag: „Nu al een beschrijving te geven van al het ongerief en den aankleve van dien, dat het hooge water heeft aangericht, is ons onmogelijk, want we kunnen ons bureau niet af. Het geheele Grootekerksplein staat onder, het water stroomt de huizen binnen. De gang, het kantoor en de drukkerij zijn geïnundeerd, de snelpersen kunnen niet draaien. De drukkers loopen met bloote beenen tusschen de machines door om papier enz. te bergen. Onze lezers zullen dan ook hun avondeditie eenigen tijd later ontvangen dan gewoonlijk. Vóór het water geheel uit de drukkerij verwijderd is, kunnen de persen niet werken, want het vliegwiel van den motor kan niet door het water draaien. Om nog op het bureau te komen moesten enkele heeren zich met een handkar door het water laten rijden. Per telefoon hebben wij, voor zoo ver dit mogelijk was, bij dezen en genen geïnformeerd en we maken uit de ons verstrekte gegevens op, dat het stadsgedeelte tusschen de rivier en de Voorstraat onder is geloopen en het water in de huizen groot ongerief en schade heeft aangericht." Ook het noorden van het land wordt zwaar geteisterd. De Zeedijk aan de Noord Friesche kust bij het Noordegat en Wierum is zwaar beschadigd. De golven sloegen omtrent manshoogte over den dijk. Bij Wierum zijn verscheidene huizen ingestort. Een man is verdronken.

Een treffende schildering van den toestand in een der meest geteisterde dorpen, het Zeeuwsche plaatsje Rilland, geeft de redacteur der rubriek „Onder de menschen" in de „N. R. Ct." van 19 Maart, waar hij schrijft:

Zoo kwamen we in de kom van 't dorp Rilland, dat zich uitstrekt langs een dijk door den Reigersbergschen polder heen. In het stille plaatsje heerschte een bedrukte gejaagdheid. Met bezorgde gezichten liepen de menschen in en uit; er was druk gerij van

ver in „Neerlandia", kan ons zijne smadelijke behandeling van den Curaçaoschen neger niet meer verwonderen. Wat ons echter wel verbaast is zijne boutheid om de geheele kracht zijner beschuldiging der Zwarten te laten rusten op de getuigenis van den heer R. H. Rijkens, die zelfs alles maar van hooren zeggen heeft en zoo spoedig mogelijk moest repatrieeren als physiek onbekwaam voor zijn taak.

Luiheid, dieverij en ruwe zedeloosheid aan de geheele zwarte bevolking te verwijten is zich schuldig maken aan onwaarheid en onmenschelijke wreedheid. Zeker, er zijn negers die zich aan zulke grove feilen schuldig maken. Maar bestaan die zonden hier in Europa niet? Op één kermis in onze steden gebeuren meer schandalen dan op Curaçao in een geheel jaar!

Wij gaan getuigen tegenover getuigen plaatsen.

De heer Van Kol heeft in zijn werk; „Naar de Antillen en Venezuela" vele ongunstige dingen van de negers gezegd, doch hij noemt ook vele goede eigenschappen op en geeft een verklaring van hun berispelijk gedrag onder aanvoering van beperkingen en verzachtende omstandigheden. Dan verschijnt de Curaçaosche neger in een geheel ander licht!

„De diefstallen van oogsten" noemt hij een standvastig verschijnsel waar armoede heerschte." Weten wij blanken niet, dat onze rasgenooten eveneens al zeer spoedig hun hand uitstrekken naar eens anders goed als zij wezenlijk gebrek lijden? Lieden, die kleine diefstallen doen uit honger en naaktheid noemt men geen „dieven" zonder meer; de omstandigheid van hun gebrek dient er edelmoedig bij vermeld.

Volgens den heer Van Kol, op blz. 542 sprekend over den neger op de Antillen in het algemeen, „is de indolentie voor geen gering deel te wijten aan de treurige economische toestanden, waaronder die zwarten leven. Op vele eilanden ondoorvoed, én wat hoeveelheid, doch vooral ook wat de qualiteit van het voedsel betreft, is hun loomheid maar al te dikwijls een gevolg van zwakte en uitputting, van hongerlijden en gebrek. Zij klagen niet gauw, doch dragen als stomme dieren geduldig hun hard lot." Op de volgende bladzijde spatieert hij een aanhaling uit Froude (Travels in West-Indies), „die overigens zijn antipathie voor den neger moeielijk kan verbergen, „„de beschuldiging van luiheid is een op niets gegrond lasterpraatje""".

En van den Curaçaoschen neger, zegt de heer Van Kol dit: „daar hij eerlijk en zachtmoedig is, is het aantal der diefstallen er gering en zijn moorden er een groote zeldzaamheid. Menschlievend en gedwee is hij, mits goede behandeling, zeer werkzaam, leergierig en zeker vatbaar voor hoogere ontwikkeling." (blz. 353).

Ook op blz. 349 lezen we: „De Curaçaosche neger heeft, evenals de negerin aldaar, een knap uiterlijk, is flink gebouwd, geschikt voor zwaren arbeid en kan op zijn gemak uren en uren gaans afleggen in de brandende zon; voor tal van ambachten op de mailbooten zijn het de meest gewilde werkkrachten. Lui zijn de kleurlingen niet, en daar de bodem er schraal is, en een ieder moeite heeft om in zijn onderhoud te voorzien, moet men er wel werken."

Om ons het „standpunt in de beschaving van den Curaçaoschen neger" te schilderen, haalt de schrijver op blz. 26 van „Neerlandia" eenige alinea's van den heer Rijkens aan, waarbij de platte onzedelijkheid van lage sujetten, zooals er in elke groote stad zijn, zonder de minste wroeging als het peil der zedelijkheid van de negers wordt aangegeven. Welk mensch, met een gewone dosis menschelijkheid begiftigd, zal het standpunt van beschaving van een stad of van een volk gaan afmeten aan het gedrag der straatmeiden en losbollen, die er zich bevinden? Doch een kwalijk verborgen haat of verkropte teleurstelling schijnt onzen ongenoemden schrijver tot de grootste onrechtvaardigheden te voeren. Als beschaafd Curaçaoër was het zijn roeping geweest het onkritisch oordeel van den heer Rijkens te verbeteren, de overdrijving er van uit eigen ondervinding aan te toonen, den goeden naam van duizenden en duizenden van zijn arme landgenooten tegen den wuften laster in bescherming te nemen, doch in stede daarvan generaliseert hij „nog meer en waar Rijkens spreekt van een laag standpunt van zedelijkheid van „deze" menschen, daarmede bedoelend de negers, die zich overgeven aan dierlijke zinnelijkheid, daar stelt hij voor in de plaats „standpunt in de beschaving van den Curaçaoschen neger", in het algemeen. En terecht veronderstellend dat onze opvatting in Holland zou wezen: de heer Rijkens vergist zich hier misschien in dit harde oordeel, hij weet er misschien weinig van, zal hij den heer Mr. Victor Zwijzen gaan aanhalen om de getuigenis van Rijkens te versterken, terwijl in die aanhaling sprake is van het gedrag der negers nog voor de afschaffing der slavernij — een halve eeuw geleden.! Wat nu te denken van het standpunt van een schrijver die zich zoo moet wringen en draaien om een schijn van gewicht te hechten aan zijne meening?

Boven reeds zagen we met welke behendige slangebocht hij zich wierp op den Nederlander, nu nog een paar staaltjes van zijn kronkelingen om zijn gif tegen de Zwarten uit te spuwen. De heer Rijkens spreekt van de ellende en de ontaarding der deerniswekkende bevolking van het land en meent dat het niet „van een beschaafd mensch kan verlangd worden" om „in zulk een omgeving met genoegen te wonen." Daaruit zuigt de schrijver: „De Curaçaosche vrouw kan zich dus niet met fatsoen in dat gedeelte op een plantage vestigen." Nu weet ieder, die het landleven op Curaçao heeft meegemaakt, dat de waardige Curaçaosche dame op de plantage in een ruime, geriefelijke woning vrij ver van de „krotten" der negers een leven kan leiden als een burchtvrouwe, hoogelijk geëerbiedigd en met liefde gediend door de negers. Doch overzie het geheele terrein waarover hij voortkrult:

Eerst „gaat zij in den huiselijken kring met den zwarte vaak wat te veel maatjesgelijk om"; verder „beheerscht zij de geheele samenleving in de richting van het blijvende, het oude, en gaat enkel op in den huiselijken en familiekring (blz. 22); dan wordt het haar als een verwijt toegeworpen, dat zij weigert „te wonen op de plantage, iets wat „de Macamba-vrouw in de heidensche Oost wel doet! (blz. 24); en hier eindelijk, nu niet meer de „Curaçaosche Blanke", maar de „negerdieven" moeten betichtigd worden, eischt haar fatsoen, dat ze verwijderd blijve van de plantage!

Om het „standpunt" der beschaving onder de negers te bepalen, zal hij ook matrozen aanvoeren, „en onze matrozen kunnen oordeelen over vuile toestanden in havenplaatsen"; zij zingen „een bekend liedje, telkens geneuried als hun het woord Curaçao in de ooren klinkt: Curaçao, Curaçao, ik heb het land aan jou en aan je vuile negers! Verga maar Curaçao!" Die lage taal moet het „standpunt" van de beschaving der Zwarten bewijzen, en de schrijver geeft zelf onmiddelijk toe, dat de matrozen geen „algemeene toestanden" op het oog hebben, maar „een soort plebs"! Dus een gemeene beschimping, zoo ver trekkend, dat er zelfs geheel Curaçao onder valt, moet pleiten voor de verachtelijkheid van het negerras op Curaçao en wordt dan heel willekeurig ontdaan van hare algemeenheid om slechts te duiden „op een groote minachting van het soort plebs aldaar"!

Wie zou zich schuldig maken aan grootere lafheid en onrechtvaardigheid, „de matrozen in hun liederlijke vroolijkheid, of de practizijn die zulk een straattaal durft laten pleiten tegen duizenden van hulpelooze menschen, van wie hij niet de minste weerwraak te duchten heeft?

Oordeel over Curaçaosch Werkvolk.

In het Verslag van den spoorwegaanleg op Suriname lazen wij het volgende gunstige oordeel over onze arbeiders.

Inmiddels waren in Maart door bemiddeling van het Gouvernement van Curaçao uitgezonden ruim 400 arbeiders van Curaçao, Bonaire en Aruba. *Deze bleken voor het grootste deel zeer geschikte arbeiders, evenals de groep van 1904.*

Een gedeelte werd dadelijk gekampeerd op Kwakoegron, anderen eerst op K.M. 53 en daarna op Maäbo, een derde groep bleef op K.M. 62 en 65.

Was bij de vorige groep gebleken dat het zware regenseizoen van 1904 geen nadeelige gevolgen had voor deze van de bij uitstek droge eilanden afkomstige menschen, tegen de Surinaamsche malaria bleken zij niet bestand.

Reeds in Mei begonnen de groepen, die in de malaria-streken werkten, zeer daaronder te lijden en nadat de malaria-grens, die tot op dien tijd, vrijwel bij K.M. 68 geacht kon worden te zijn, zich verplaatst had in de richting van Republiek, waren spoedig nagenoeg allen aangetast. Reeds in Augustus was de toestand zoodanig dat over het aanhouden dezer personen tot het einde van hun contractjaar niet viel te denken en moest worden be-

---

boerenwagens, die daklooze met nog enkele brakken huisraad rondvoerden om onderdak te vinden. Langs alle hagen hing goed te drogen. Want de twee-honderd-zestig bewoners van den Engelschen polder waren aangevlucht met geen andere kleeren dan waarmee zij door 't water waren gewaad. En in 't geheel telt de gemeente Rilland-Bath, de beide dorpen en de polders meegerekend, slechts twee duizend zielen. Meest menschen van bescheiden middelen, wier krachten tekort schieten, om het onterfde deel van de bevolking zelfs voorloopig te helpen aan slaapplaats, kleeding, stalling voor het vee.

Toch heeft 'n ieder dadelijk gastvrij zijn huis, zijn schuren opengesteld. Maar de woningen zijn dan ook meer dan over-bevolkt; de vertrekken vol met vrouwen, kinderen, mannen, die er als arme landverhuizers zielig neerzitten bij de brokken geredden rommel. Ze slapen op den vloer, er is geen dek genoeg. Ze zitten op kisten; er zijn geen stoelen. Ze eten van borden op hun schoot, omdat er geen tafels zijn. Versuft zijn ze er zwijgend samen bij 'n warme kachel, en elk oogenblik ondervinden ze aangrijpender wat dat is: niets, niets meer op de wereld te hebben, geen stuk huisraad, geen verschooning voor de zuigelingen, geen cent om iets te koopen. Terwijl de opofferende dorpsgenooten den voorraad zien slinken, bang voor den nieuwen dag, die voor zooveel monden extravoedsel en nog telkens meer zal vragen.

De autoriteiten zorgen, oogenschijnlijk rustig, dag en nacht maar voort. Maar ze zijn wanhopend. Een zei er: de menschen beseffen toch hun toestand nog niet; want plotseling doodarm te wezen is vreeselijk, maar nog rampzaliger is 't, dat, met de akkers en de bedrijven, hun alle hoop benomen is, om 't er weer bovenop te halen.

De schrijver besluit:

Op den terugweg naar 't station liepen we nog even in 't klooster van de paters-capucijners binnen. Er zijn verscheiden vertrekken voor de vluchtelingen ingeruimd. Daar liggen de zieken die de vloed heeft overvallen; op matrassen werden ze er doornat heengedragen, de jonge moeders met zuigelingen, een lamme vrouw die op 'n kruiwagen door 't water heen gered is; oude mannen zitten er wezenloos te beven met tranen op hun doffe oogen. Een blinde grijsaard tast angstig door de vreemde kamer rond. En de langbaardige monniken in hun kemelhare pijen brengen aldoor boterhammen, warm drinken aan; spreiden bedden, willen troosten. Eén vrouw vertelt: toen 'k dacht dat ik ze allemaal achter me aan had, miste ik de jongste nog. Tot aan den hals toe is ze door de golven heen geworsteld om 't kind te halen...... Maar nu hebben we geen huisje meer en geen eten voor de stumpertjes, en alle dagen zijn we met ons veertienen......

De kloosterlingen richten de hulpkerk in als tijdelijke woning voor de circa vijftig onterfde vluchtelingen.

Inmiddels was 't donkere avond geworden. De woeste vlagen joegen den vloed weer door de gaten in de dijken over de verwoeste polders. De zwarte ruïnen, een enkele kale boom staken uit de ontstuimige golven op, die spoelden over de pas bezaaide akkers. Ze vormden watervallen door de holle vensters.

Uit de grauwe raffelluchten sloeg de regen ons in 't gezicht. Veel menschen liepen er te kleumen bij de spoorweghalte, hunkerend om weg te komen uit dit troostelooze oord van verwoesting, waar weer zoo dreigend 't water kwam opzetten, nu wijd-om de dijken open waren gebroken op de zee.

En we zeiden 't niet tegen elkander. Maar toen eindelijk, 'n uur te laat, de lange trein zijn vuurgloed voortdreef door de zwarte donkerte, toen waren alle reizigers beducht. De trein kroop, telkens stoppend, over den zwaar geschonden spoordam, en aan weerskanten jachtten de golven met haar witte koppen uit de sombere verte aan, dat je ze hoorde beuken en klotsen tegen den afgekalfden, pooveren zanddam. De buien gierden om de wagens heen, de regen striemden tegen de ruiten. 't Traject, waar de machtige wijde stroom tot haast tegen de wielen aankwamen, scheen eindeloos.

En 't was ons, of door 't jammeren van de vlagen 't angstgeblaat toeklonk van 't nog levend ingesloten vee op gindsche verdronken hoeve.

De „Goesche Ct." schrijft:

Wat er te redden valt? Van de beide zg. Engelsche polders vermoedelijk niet meer dan de tweede — we hoorden, dat de Engelsche exploitatie-maatschappij, waarvan Donderdag twee vertegenwoordigers waren overgekomen, Woensdag koopdag van den inboedel laat houden, voor zoover er dan nog wat van in orde is, maar den eersten polder zal laten liggen. En wanneer men dan ook den treurigen toestand van de zeedijken ziet, begrijpt men wel, dat men hiertoe kan komen, want de polder is gewoon vernield en de dijk zou geheel, volstrekt geheel moeten worden aangelegd. En men kan er op aan, dat het rijks- en provinciaal toezicht niet tevreden zouden zijn met dijken, zooals er nu liggen!

Trouwens ook de meer naar 't W. gelegen polders, die men weer zal winnen en droog zien te maken, zal de Waterstaat zonder eenigen twijfel groote eischen gaan stellen — en terecht — aan de polders voor den dijkbouw. Dat zal enorme kosten voor de polders meebrengen, maar het moet, wil men niet heel Zuid-Beveland in gevaar brengen en zoo langzaam aan de dagen van Reinerswaal zien terugkomen. De dijken zullen niet alleen breeder en van zwaarder grondstof, maar ook veel hooger moeten worden gemaakt — dat is de nu opgedane ervaring: de Molenpolder is daar een levende illustratie van; gewoonweg is de dijk overgeloopen, en trouwens ook verder naar het Oosten liep het water tot boven aan den dijk.

sloten te voldoen aan hun verzoek om eerder naar huis teruggezonden te worden. Deze terugzending geschiedde geleidelijk, de laatste Curaçaosche arbeiders vertrokken einde October. Aangenomen kan worden, dat van deze 400 man sterke groep de terugzending van zeker 70% bepaald noodzakelijk was door de malaria-cachexie, waaronder zij leden. De overigen waren allen door groote terneergeslagenheid aangegrepen en waren niet te bewegen het goedschiks nog langer vol te houden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

De Zeereerw. Pastoor H. OKHUIJZEN is in Holland door de keuringscommissie goedgekeurd en zal 2 Mei a. s. met de *Prins Willem III* hierheen vertrekken. Ook zullen 3 Eerw. Zusters Franciscanessen voor de ziekenverpleging en 2 Eerw. Zusters Dominicanessen, bestemd voor het R. K. Bijzonder Onderwijs op de Bovenwindsche eilanden, de reis medemaken.

Naar Curaçao.

Wij vernemen, dat aan den Heer Mr. G. J. FABIUS, bij Koninklijk Besluit eene commissie-reis naar Curaçao is opgedragen, waaraan hij gevolg zal geven, nadat hij het ambt van Gouvernements-Secretaris in Suriname zal hebben neergelegd, wat omstreeks Mei e. k. zal plaats hebben.

[*De Surinamer.*]

Irrigatie.

De Heer VAN KOL moest om gezondheidsredenen eerst een kuur doormaken in Aken en daarna eenigen tijd vertoeven in het zonnige Zuiden. *De Telegraaf* weet naar aanleiding daarvan te berichten, dat de heer Van Kol zijn verblijf in warmer luchtstreken, n. l. in Spanje, dienstbaar maakt aan het bestudeeren van irrigatie-plannen en ontwerpen in verband met de irrigatietoestanden op het eiland Curaçao, waarvan hij speciaal op de hoogte wenscht te komen en die door analoge omstandigheden het best in Spanje bestudeerd en in oogenschouw kunnen genomen worden.

De heer Van Kol heeft dan ook reeds met verschillende Spaansche ingenieurs geconfereerd en is ijverig aan de studie. *Het Volk*, een socialistisch blad, wilde in het begin geen geloof hechten aan dit bericht en daarom zegt *De Telegraaf*:

Wat „Het Volk" verder misschien niet zal weten, is, dat het resultaat van deze studiën afhankelijk is van de uitwerking, die het verblijf in het Zuiden op den gezondheidstoestand zal hebben.

Is het noodig—en de faculteit acht dit zeer waarschijnlijk—dat hij permanent in het zuidelijke klimaat moet verblijven, dan zal „Het Volk" zich niet al te zeer moeten verbazen, indien de Spaansche irrigatie-studiën later misschien rijpe vruchten zullen afwerpen voor Curaçao.

Ten overvloede wordt dit alles ten slotte bevestigd door *Het Volk* zelf. Mevrouw van Kol schrijft aan dit blad:

Sedert bijna een jaar is mijn man inderdaad lijdend geweest, vermoedelijk ten gevolge van inwendig gebruik van terpentijn. Maar juist nu de couranten hem voor „ongeneeslijk ziek" verklaren, is hij, denken en hopen wij, geheel hersteld. Bijna genezen, gaf de dokter hem verlof om op reis te gaan, en uit Spanje luiden de berichten gunstig. Naar Spanje ging hij niet voor zijn genoegen, ook niet voor zijn gezondheid, maar om er irrigatiewerken in dorre streken te bestudeeren, ten bate van dergelijke streken in onze West. Tegen Paschen verwacht ik hem terug.

Als nu tegen dien tijd de beroemde, veelvermogende EDISON den heer W. DE RUYTER VAN STEVENICK antwoord heeft gegeven op diens schrijven en ons een gemakkelijk en goedkoop middeltje aan de hand heeft gedaan om ook veel water uit den hemel te laten vallen, komen die irrigatie-plannen juist van pas.

Dokken.

Uit goede bron vernemen wij, dat de *Cristiansted* ditmaal een paar dagen later dan aangegeven staat, zal binnenloopen wegens het een of twee dagen dokken op St. Thomas.

De hoedenindustrie.

Met genoegen zagen wij, dat onze geachte Collega *El Imparcial* toch ook werkelijk belang stelt in onze volksindustrie en wij hopen van harte, dat hij er spoedig moge toe overgaan eens een hartig woordje te spreken ten gunste dezer volksnijverheid. Misschien dat dan de overige Collega's zijn voorbeeld zullen volgen.

Officieele Berichten.

De Gouverneur van Curaçao, heeft goedgevonden te bepalen, dat de verjaardag van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg, op Donderdag den 19n. April a. s., voor zooverre daaromtent geen andere voorschriften bestaan, op de volgende wijze zal worden gevierd:

1°. Bij zonsopgang zullen, op het vallen van een kanonschot van het fort Nassau, de vlaggen op de openbare gebouwen, de forten op dit eiland en op de gouvernementsvaartuigen, worden geheschen, terwijl zij met zonsondergang op een gelijk schot zullen worden nedergehaald.

2°. Des middags zal van het Waterfort een saluut gedaan worden van drie en dertig schoten.

3°. 's Morgens om 7.30 uur zal er op Pietermaai op het plein bij Wilhelmina-park door het garnizoen parade worden gehouden.

4°. 's Avonds van 7½—9 uur zal op het plein vóór het Gouvernementshuis door het militaire muziekkorps eene uitvoering gegeven en ten 9 ure taptoe geblazen worden.

5°. De tenue van den dag zal zijn de groote.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Veronica Boekhoudt, Marsimiliano Daniel, José Adolfo Ermen, bfk, Anton Hooy, Charles Maduro, Isabel Sombrano, 2. Isidora Selacio, Vitelio Paz, Moris Pinedo Jr.

Aangeteekend stuk: Andres P. de Jongh.

* *
*

Voorts wordt ter kennis van het publiek gebracht, dat de lichting der buitenbussen op Maandag, den 16n. dezer, instede van 10 a. m. om 9 a. m. zal plaats hebben.

Onderscheiding.

Bij Kon. besluit is aan den luitenant der infanterie L. SCHUTTE, gedetacheerd bij de landmacht in West-Indië, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het ordeteeken der 4de klasse van het Borstbeeld van den Bevrijder, hem geschonken door den President der Republiek Venezuela.

Fransch-Venezolaansch Conflict.

Het *Petit Journal* maakt melding van een telegram uit Washington, volgens hetwelk President CASTRO besloten heeft Frankrijk satisfactie te geven wegens het gebeurde met den Franschen zaakgelastigde TAIGNY. Waarschijnlijk zal men spoedig tot een vergelijk komen.

Dat is een.

Een ander bericht uit Venezolaansche couranten zegt, dat de geheele quaestie aan het Hof van arbitrage in den Haag zal onderworpen worden.

Dat is twee.

En nu lazen we wederom in de *World* van New-York, dat zich een maatschappij heeft gevormd met een kapitaal van 5,000,000 dollars, dat ten doel heeft in drie stoomschepen 5,000 man van Europa naar Venezuela over te brengen om een revolutie in Venezuela te ondersteunen. Om alle nationale verwikkelingen te vermijden, gaat het plan van Frankrijk uit.

De *World* voegt er aan toe, dat President CASTRO zich gereed maakt weg te vluchten om elders zijn geluk te beproeven.

Dat is drie. De waarheid zal wel in het midden liggen.

Buitenland.

FRANKRIJK.

De eigenlijke leider van het Kabinet—het zal gaandeweg meer en meer blijken—is Clémenceau, de nieuwe Minister van Binnenlandsche Zaken. Sarrien en Co. is maar de firma-naam, Clémenceau de eigenlijke drijver der zaak.

Clémenceau dankt zijn politieke reputatie aan zijn talent als schrijver en redenaar, en aan zijn handigheid om ministeries, waarmee hij 't niet vinden kon, te laten tuimelen. Zijn staatkundig program is samen te vatten in dit eene artikel: den Katholieken godsdienst in Frankrijk uit te roeien. Met Briand, den vader der Scheidings-wet, en andere erkende Kerkbestrijders tot zijn vleugel-adjudanten, zal hij dan ook aan de Kerk al het kwaad doen, waartoe hij in staat is.

Jaurès heeft zich een oogenblik gebelgd getoond, omdat Briand in dit „burgerlijk" Ministerie zitting heeft genomen. Maar Jaurès zal wel water doen bij den wijn, dien hij schenkt. De socialisten zijn veel te blij dat het combistisch régime hernomen wordt, en wel begrijpelijk is, wat Bérenger in de „Action" schreef: „Wij zijn allen bereid om met de meeste beslistheid Clemenceau te steunen in zijn krachtige pogingen om af te rekenen met de satellieten van Paus Sarto en diens dweepzieke benden."

Intusschen heeft Clémenceau, bij de aanvaarding zijner portefeuille, althans in één opzicht échec moeten lijden. Gaarne had hij van zijn collega van Oorlog de verzekering gekregen, dat zou worden voortgegaan met het opereeren van 't leger tegen die katholieke bevolkingen, welke met geweld de inventarisatie zouden trachten te beletten. Deze verzekering is hem echter niet gegeven. Integendeel heeft de Minister van Oorlog Etienne er met klem op aangedrongen, dat het leger voorgoed buiten den strijd zou worden gelaten. Bij de voorloopige besprekingen voor de vorming van het nieuwe Kabinet heeft hij betoogd,—naar de „France Militaire" met stelligheid mededeelt—dat het onmogelijk was de taak van het leger op een wijze te laten vervullen als in de laatste weken geschiedde; het is iets monsterachtigs, officieren te stellen voor de keus om of de deuren open te breken van kerken, waar zij misschien gedoopt zijn, of hun ontslag te nemen; op zulk een wijze wordt het leger van zijn beste krachten beroofd en geraakt het bij de groote massa in miscrediet.

Etienne heeft—naar het schijnt—zijn pleit gewonnen, en de „France Militaire" jubelt, dat alle soldaten en vrienden van het leger, welke dan ook hun persoonlijke godsdienstige en politieke gevoelens mogen zijn, met groote ingenomenheid deze beslissing zullen vernemen.

Ofschoon de nieuwe Regeering schijnt besloten te zijn, om voorloopig de boedelbeschrijvingen althans in die parochies, waar zich het sterkste verzet openbaart, niet te forceeren, heeft men daarvan tot nu toe nog weinig kunnen bespeuren.

De Katholieken beginnen uit te zien naar een Bond, waarin hun verzet, dat zich den laatsten tijd op zoo ruwe wijze heeft geuit, beter georganiseerd zal worden. Met dit doel was 19 Maart in de reusachtige „Manège Saint Paul" te Parijs een vergadering bijeengeroepen, waarvan men het getal deelnemers zeker niet te hoog schat, als men het op zeven á acht duizend stelt.

De bijeenkomst werd voorgezeten door den dichter François Coppée, die zich door zijn wankelende gezondheid van den laatsten tijd niet liet weerhouden om een lange en poëtische openingsrede te houden, waarin hij aanspoorde tot een algemeen „rangeons-nous sous un seul étendard." Donderend gaf de vergadering telkens weerklank op de vurige volzinnen van Coppée, wien bij zijn neerdalen van de tribune een geestdriftige ovatie werd gebracht. Na Coppée bekwam het oudkamerlid Jules Delahay nog het woord, die losrameide op de huidige binnenlandsche politiek, en eindelijk zetten—het eigenlijk doel der meeting—de beide zonen van wijlen de Cassagnac, Paul en Guy, hun

plan uiteen om onder de benaming „Ligue de resistance des catholiques français" een federatie te stichten van alle Katholieken en Katholieke vereenigingen in Frankrijk. De vergadering, die misschien om haar gevolgen een groote beteekenis zal krijgen voor de herleving van het Katholicisme in dat land, werd besloten met de aanneming eener motie, strekkende om Delahaye en de beide gebroeders de Cassagnac uit te noodigen ten spoedigste de statuten te ontwerpen der federatie, die met alle wettelijke middelen den katholieken godsdienst verdedigen, slachtoffers der kerkvervolging juridisch en stoffelijken steun verleenen en na de aanstaande verkiezingen de organisatie der katholieke kiezers verbeteren zal.

Advertentien.

Bekendmaking.

De Voogdij-Raad op Bonaire maakt hierbij bekend, dat hij voorloopig zijne gewone vergaderingen zal houden op den eersten Maandag van elke maand, in de Raadzaal te Kralendijk.

Bonaire, den 9den April 1906.

De Secretaris van den Raad voornoemd,

N. VAN MEETEREN JR.

Bekendmaking.

De Secretaris van den Voogdij-Raad op Bonaire maakt hierbij bekend, dat hij op zijn kantoor te spreken zal zijn op alle werkdagen van 1 — 3 uur n. m.

Bonaire, den 9den April 1906.

De Secretaris voornoemd,

N. VAN MEETEREN JR.

Curaçaosche Maatschappij

tot Bevordering van Landb., Veeteelt, Zoutw. en Visscherij.

Het Bestuur maakt bekend, dat wederom eenige Teneriffe-bokken ter beschikking zijn van Leden der Maatschappij. Gadingmakenden gelieven daarvan kennis te geven.

Het Bestuur der Mij.,

H. H. R. CHAPMAN, Voorz.

G. B. DUSSEL, Secretaris.

Curaçao, 9 April 1906.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar en Beleenbank* van den 2den September 1904 t|m 10 Februari 1905, onder N°. 2164 S t|m N°. 10000 S, zal plaats hebben op DONDERDAG den 19den April en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 29sten Maart 1906.

De Voorzitter.

A. JESURUN.

Bekendmaking

De Voogdij-raad op Curaçao maakt hierbij bekend, dat Hij gaarne mededeeling zou willen ontvangen van alhier gevestigde vereenigingen, Stichtingen en instellingen van weldadigheid, welker statuten, stichtingsbrieven of reglementen duurzame verzorging van minderjarigen voorschrijven, alsook van particulieren alhier woonachtig, die zich eventueel met de opvoeding en verzorging van een of meer minderjarigen zouden willen belast zien, onder welke voorwaarden die vereenigingen, stichtingen en instellingen, zoowel als de particulieren, bereid zullen zijn de bedoelde opvoeding en verzorging op zich te nemen.

Voor meerdere inlichtingen wende men zich tot den Secretaris.

Willemstad, 23 Maart 1906.

H. FORBES-SCHOTBORGH, Secretaris.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1906.	Caracas	Zulia.	Philad.	Marcb.	Carcas.	Zulia.
Vertrekt van NEW-YORK	Mrt. 3	Mrt. 10	Mrt. 17	Mrt 24	Mrt. 31	Apr. 7
Komt aan te SAN JUAN	8		22		Apr. 5	
Vertrekt van „	9		23		6	
Doet CURAÇAO aan	11		25		8	
Komt aan te LA GUAIRA	12	17	26	31	9	14
Vertrekt van „	14	18	28	April 1	11	15
Komt aan te PTO. CABELLO	15		29		12	
Vertrekt van „	16		31		13	
Komt aan te CURAÇAO	17	19	30	2	14	16
Vertrekt van „	18	20	April 1	9	15	23
Doet LA GUAIRA aan	19		2		16	
„ PONCE „		29		11		
„ SAN JUAN „	21		4		18	
Komt aan te NEW-YORK	26	Mrt. 3	9	17	23	30

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia
Vertrekt van CURAÇAO	Mrt. 12	Mrt. 19	Mrt. 26	April. 2	April. 9	Apr. 16
Komt aan te MARACAIBO	13	20	27	3	10	17
Vertrekt van „	16	24	30	7	13	21
Komt aan te CURAÇAO	17	25	31	8	14	22

Drukker:

ALFREDO F SINTIAGO